

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-508/15-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Benešov, Racek 1
Sídlo	Racek 1, 256 01 Benešov
E-mail právnické osoby	racek@cbox.cz
IČ	70843503
Identifikátor	600021467
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Hanou Urbanovou
Zřizovatel	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Místo inspekční činnosti	Racek 1, 25 601 Benešov
Termín inspekční činnosti	29. 9. 2015 - 1. 10. 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti právnické osobě s názvem Dětský domov a Školní jídelna, Benešov, Racek 1 (dále „školské zařízení“ „DD“) dne 29. 9. 2015.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného DD podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím a zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. Školské zařízení sídlí v samostatném objektu v obci Racek nedaleko města Benešov. Vykonává činnost v dětském domově a ve školní jídelně. Poskytuje přímé zaopatření zejména dětem s nařízenou ústavní výchovou a dětem přijatých na předběžné opatření. Kapacita DD je 32 lůžek, v evidenci bylo k datu inspekce ve čtyřech rodinných skupinách 28 dětí. Na dohodu zde pobývalo pět dětí. V aktuálním školním roce byly přijaty tři děti, odešly čtyři děti (jedno z důvodu zletilosti, jedno bylo přemístěno do jiného zařízení, dvě byly umístěny do pěstounské péče). Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v péči odborných poradenských zařízení (Benešov, Praha). DD poskytuje dětem celodenní stravování.

Informace o školském zařízení lze nalézt na www.ddracek.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka splňuje podmínky pro výkon funkce. Uplatňovaný způsob řízení včetně systematického plánování odpovídá typu i podmínkám školského zařízení. Na řízení efektivně participuje celé vedení DD (ředitelka, zástupkyně, sociální pracovníce). Stanovené koncepční záměry ve školním vzdělávacím programu DD jsou v daných podmínkách reálné. Prioritním záměrem je příprava dítěte na samostatný život, podpora rozvoje osobnosti, schopnosti samostatného rozhodování, spolupráce s dalšími osobami a uvědomění si vlastní zodpovědnosti. Záměry jsou dále rozpracovávány v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti, v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti a konkrétně v programech rozvoje osobnosti dítěte.

Organizační struktura DD je přehledná. Kompetence pracovníků jsou jasně stanoveny v pracovních náplních. Vnitřní kontrolní systém komplexně postihuje průběh a výsledky činnosti DD. Ze získaných poznatků z kontrolní činnosti ředitelka i její zástupkyně přijímají účinná opatření ke zlepšení výchovné činnosti. Informační systém je funkční, je založen na každodenním kontaktu ředitelky se zaměstnanci DD. K předávání informací slouží též činnost spolusprávy tzv. „Sezeníčka“ dětí a pravidelné porady vychovatelů.

Ředitelka přijímá děti do DD v souladu s legislativou. Do rodinných skupin jsou děti umísťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám. Děti se vzdělávají v základních a středních školách mimo obec, o vzdělávání čtyř dětí předškolního věku se stará určený pedagog s kvalifikací učitelky pro mateřské školy (dále „MŠ“). Tyto děti nedocházely do předškolního zařízení, neboť se dostaly do DD v průběhu roku a v MŠ již nebylo volné místo.

Činnost DD vychází ze školního vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“), který je zpracován dle ustanovení školského zákona. Hlavní výchovné cíle a obsah výchovy a vzdělávání směřují k vytvoření klíčových kompetencí, které představují pro dítě základ přípravy na život ve společnosti. DD podporuje pěstounskou péči, snaží se děti i na tuto možnost připravovat. Tomu je také uzpůsoben program rozvoje osobnosti dítěte. S těmito programy i s hodnocením pokroku jsou děti prokazatelně seznamovány. DD se zabývá sociálními, zdravotními a bezpečnostními riziky, vyhodnocuje je a opatření jsou stanovena ve směrnících a dokumentech školského zařízení.

DD má zpracovaný Minimální preventivní program, který je každý školní rok vyhodnocován a upravován. Je zaměřen na prevenci nežádoucích projevů chování a zejména na pomoc starším dětem se správně orientovat a rozhodovat v situacích, které mohou nastat při jejich vstupu do samostatného života. Zajímavá nabídka akcí a pobytů mimo DD podporuje děti v navázání přátelství s dětmi z rodin. Učí je prosazovat se mezi

ostatními, přizpůsobovat se kolektivu. Děti získávají nové zkušenosti, nabývají sebedůvěru a nebojí se zkusit neznámé.

Ředitelka sleduje a vyhodnocuje personální podmínky. V DD působí 13 kvalifikovaných pedagogických pracovníků, noční službu pokrývají dvě kvalifikované asistentky pedagoga a jeden technický pracovník. Důležitou roli sehrává sociální pracovnice, která efektivně zajišťuje kontakty s pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále „OSPOD“) a zákonnými zástupci. Také je otevřená námětům a žádostem dětí.

Doklady prokazující psychickou způsobilost i bezúhonnost měli pedagogové doložené v osobních spisech. Bezúhonnost doložili také všichni nepedagogičtí pracovníci.

Zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) reflektuje potřeby školského zařízení a je dle možností a nabídky vzdělávacích institucí naplňován.

Služby vychovatelů jsou nastaveny dle potřeb dětí tak, aby byla maximálně zajištěna jejich bezpečnost. Každá rodinná skupina má dva vychovatele. Mužský vzor je zastoupen jedním vychovatelem a údržbářem.

Povinnou dokumentaci vede školské zařízení účelně, přehledně a v předepsaném rozsahu.

Rodinná skupina má k dispozici obývací pokoj vybavený standardním nábytkem včetně televize a PC a studijní místnost s pracovním místem pro každé dítě. Ložnice jsou umístěny v jednom bloku patra. Sociální zařízení je zvlášť na chodbě. Jedna kuchyňka v přízemí slouží k aktivitám při přípravě pokrmů pro všechny skupiny. Rodinná skupina vzhledem k výše uvedeným podmínkám tvoří samostatnou jednotku pouze částečně. Kolem budovy je dostatečně velká zahrada, v místě je k dispozici hřiště. Vybavení pro sportovní a relaxační aktivity je na dobré úrovni. Budova DD odpovídá spíše internátnímu typu zařízení. Ředitelka usiluje (zatím neúspěšně) již několik let o rekonstrukci.

Stanovené počty dětí v rodinné skupině se správně pohybovaly v rozmezí 6-8 dětí. Služby vychovatelů pokrývaly vzdělávací a výchovné činnosti.

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a prevence sociálně patologických jevů jsou obsaženy ve vnitřním řádu DD a v kvalitním minimálním preventivním programu. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále „BOZ“) byly stanoveny ve směrnících a řádech školského zařízení.

Dětský domov úzce a účinně spolupracuje především s rodiči, kteří jsou o svých dětech průběžně informováni. Děti jsou s nimi v kontaktu v souladu s pravidly vnitřního řádu. Rodiče mohou dle návštěvního řádu děti pravidelně navštěvovat. Další spolupráce probíhá s poradenskými zařízeními a školami, kam děti docházejí, s odbornými lékaři, soudy a se státním zastupitelstvím. DD má kontakty s různými institucemi, které mají ve své činnosti zakotvenu pomoc dětem z dětských domovů a neziskovými organizacemi.

Informační systém vůči dětem i rodičům je otevřený.

Školské zařízení hospodaří zejména s finančními prostředky poskytnutými z rozpočtu zřizovatele. Tvoří v průměru 93 % veškerých příjmů a slouží k úhradě i provozních neinvestičních výdajů, kde je zahrnuto i ošacení. Příspěvková organizace je využívá v přímých výdajích ještě na kapesné nebo osobní dárky dětí. V rámci prostředků z vlastního fondu reprodukce majetku byly zřizovatelem schváleny opravy a údržba objektu (malování pokojů a stravovací místnosti, výměna okapových žlabů a svodů, havarijní oprava vody, výměna podlahové krytiny) a z části provozní prostředky. Zbývajících 7 % tvoří sponzorské dary, ošetřovné (od rodinných zástupců příspěvek na péči poskytovanou dětem v zařízení), sociální dávky (přídavky na děti – od úřadu práce) a stravné zaměstnanců. Díky finančním darům školské zařízení zajistilo letní tábory, ozdravné pobyty, sportovní soustředění (taekwondo), zážitkovou akci Botanicus v Ostré, víkend v domě Roškotových ve Vlašimi a osobní dárky dětem. DD nedostává od zřizovatele finanční příspěvek na krytí odpisů, které pokrývá z vlastních zdrojů. Přesto, že

organizace se potýká s pohledávkami na příspěvcích na úhradě péče poskytované dětem, vykazuje kladný výsledek hospodaření za sledované období.

Školní jídelna poskytuje kvalitní stravovací služby formou celodenních služeb. Při nákupu potravin využívá zejména regionální dodavatele. Školské zařízení není zapojeno do projektů zaměřených na ovoce nebo zeleninu, přesto jsou tyto potraviny zastoupeny v hojné míře.

Školské zařízení zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání všem dětem. Systém řízení je efektivní, odpovídá typu a velikosti školského zařízení. Vzdělávací program je zpracován v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Organizace výchovně vzdělávací činnosti je efektivní. Bezpečnosti je věnována požadovaná pozornost. Personální podmínky jsou velmi dobré, materiálně-technické podmínky vzhledem k filozofii rodinných skupin pouze vyhovující.

Spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje činnost DD a podporuje integrační proces dětí v přípravě pro samostatný život.

Finanční prostředky jsou využívány hospodárně.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Při přijetí do DD jsou děti prokazatelně seznamovány se svými právy a povinnostmi, s prostředím, organizací i organizováním činností DD. Režim dne rozlišuje věkové zvláštnosti, zahrnuje přípravu dětí na školu, volné vycházky, kroužky mimo DD, osobní volno a nabídkové činnosti, které si děti mohou vybrat. Kapesné je dětem pravidelně vypláceno v maximální částce dle právního předpisu, děti podepisují převzetí.

Vychovatelé zpracovávají na každou rodinnou skupinu týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti. Prvořadým úkolem je příprava dětí na školu a vytváření pozitivního vztahu ke škole. Programy rozvoje osobnosti vycházely z pozorování dítěte, případně se opíraly o vyjádření dalších odborníků. Z psychoterapeutických metod DD uplatňuje především individuální pohovor, společné sezení ve skupině a spolupráci se spolusprávou dětí.

Hospitační činnost byla realizována především v odpoledních a podvečerních aktivitách, které probíhaly v tvůrčí atmosféře. Ve skupinách byly provozovány činnosti, které byly v souladu s týdenním programem. Zvolené formy a metody práce odpovídaly potřebám a zájmům dětí. Děti plnily domácí úkoly, po přípravě na školu využily pobytů venku, provozovaly výtvarné a pracovní činnosti a pohybové aktivity. Významným prvkem bylo rozvíjení postojů v sociální gramotnosti. Úměrně věku a vyspělosti dětí jim vytvořen prostor pro uplatnění jejich vlastních postojů a názorů. Vychovatelé vedli děti k sebehodnocení, k zdravému sebevědomí i k umění přiznat vlastní chybu. Hodnocení sledovaných činností bylo motivační. Z rozhovorů ČŠI s dětmi bylo zřejmé, že jsou zde spokojené, práva a povinnosti znají, udělovaná opatření jim byla jasná. S kapesným se učí hospodařit, některé starší děti šetřily na větší investici např. na získání řidičského průkazu. Pozitivně se vyjadřovaly o činnosti DD. U dětí pobývajících na dohodu nebyly zjištěny žádné problémy.

Mezi mladšími a staršími dětmi panovaly přátelské vztahy. Děti respektovaly individuální problémy, které se u některých z nich vyskytovaly, což svědčí o cíleném pozitivním působení pedagogů.

O víkendech si mohou děti vařit v kuchyňce. Dohled nad jídelníčkem zajišťuje vedoucí stravování. Děti navazují přátelství mimo DD, mohou přebývat i přes noc v rodinách kamarádů v rámci realizované hostitelské činnosti.

V době inspekční činnosti se nevyskytly žádné příznaky rizikového chování.

Vzdělávací program DD je naplňován. Prostřednictvím vzdělávací činnosti jsou podporovány klíčové kompetence vedoucí k rozvoji funkčních gramotností. Velmi dobrý průběh sledovaných činností přispíval k rozvoji osobnosti dětí, zejména v sociálních kompetencích, občanských a k učení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

K podpoře rozvoje osobnosti dětí přispívá nabídka odpoledních aktivit a činnosti o víkendech. Děti navštěvovaly ve školách kroužky vaření, keramiky, sportovní hry. Třináct dětí je členem Českého hnutí speciálních olympiád, ve sportovním klubu Racek, šest dětí sportuje v oddíle taekwondo. DD je zapojen prostřednictvím různých organizací do projektů „Život na nečisto“ a „Podporuj mě“, „Přál bych si“, „Pomoz mi do života“. V minulém školním roce DD navštívily chorvatské děti z SOS vesniček. Pokračuje spolupráce s ostatními školskými zařízeními v regionu.

Děti se zúčastnily různých výtvarných a sportovních soutěží, např. Zimní speciální olympiády 2015 v Horní Malé Úpě, kde šest sportovců v alpském lyžování získalo jednu zlatou, dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili. Ve 14. Světové letní speciální olympiádě 2015, Los Angeles, USA dva sportovci v atletických disciplínách získali dvě stříbrné medaile, dvě členky oddílu taekwondo na 1. celostátní setkání Středisek talentované mládeže získaly dvě stříbrné a dvě bronzové medaile.

V rámci environmentální výchovy jsou v DD realizovány ozdravné pobyty, výlety, návštěvy hospodářských statků. Školské zařízení je otevřené, má zájem o rozvíjení vztahů s místními regionálními institucemi. Získané kompetence děti uplatňují především v rámci soutěží a klání mezi DD. Děti tak přirozeně navazují kontakty s vrstevníky a setkávají se i s osobami mimo DD.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání dětí. Pedagogický sbor provádí pravidelné vlastní hodnocení. V hodnocení dětí je preferována pozitivní motivace dítěte. Opatření ve výchově jsou dokladována prokazatelným způsobem. Hodnocení je zaznamenáváno do pedagogického deníku a do knihy denní evidence. Vychovatelky sledují příčiny neúspěchu dětí ve vzdělávání, vzniklé problémy řeší společně se školou, vyhodnocují je a přijímají opatření k jejich řešení. Výsledky vzdělávání dětí jsou též projednávány na poradách vychovatelů. Prevence rizikového chování je zaměřena zejména u starších dětí na alkohol, kouření a rizikové stavy chování. Nejčastějšími výchovnými problémy byly drobné krádeže, ničení oblečení a školních pomůcek. Tyto problémy byly bezodkladně analyzovány a společně se školami řešeny. Útěky se zde nevyskytují. Děti byly prokazatelně poučeny o ochraně zdraví a dodržování zásad bezpečnosti při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech. Školské zařízení sleduje úrazovost dětí a přijímá opatření proti úrazovosti, které řeší opětovným poučením o bezpečném chování. Bezpečnostní opatření a realizovaná preventivní opatření, která spočívají v otevřené komunikaci a v nastavených pravidlech chodu zařízení se jeví jako účinná.

Děti jsou vedeny k sociální gramotnosti. Nebojí se hovořit před kolektivem. Dokáží ústně formulovat přání i stížnosti. Dospívající zvládají samostatně vyřídit si své doklady, přihlásit se na různé akce nebo brigády.

DD se daří pěstounská péče, od roku 2012 do současnosti bylo svěřeno do pěstounské již sedm dětí.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání. Zájmová činnost dětí, kontakty s dalšími institucemi i neformální setkávání přispívají k integračnímu procesu v začleňování dětí do běžného života. Významnou roli sehrávají vynikající sportovní úspěchy na mezinárodní úrovni.

Závěry

Silné stránky DD

Velmi dobrá je úroveň vedení v oblasti řízení DD.

Efektivní je sounáležitost mezi rodinnými skupinami a vzájemné respektování individuálních zvláštností jedinců.

DD efektivně podporuje rodinné vazby.

DD se daří zařazovat děti do pěstounské a hostitelské péče.

DD umožňuje zapojování dětí do mezinárodních aktivit, ve kterých získaly vynikající úspěchy.

Nabídka činností, prezentace dětí v různých akcích a realizované aktivity preventivní péče podporují integrační proces.

Kvalitně zpracovaný Minimální preventivní program má motivační charakter.

Změny od poslední inspekční činnosti

Změnil se charakter DD. Věková skupina dětí je různorodější. Snížil se počet předškolních dětí.

DD pokračuje v poskytování přímého zaopatření dětí v plném rozsahu, zajišťuje rovnost přístupu ke vzdělávání všem dětem podle jejich schopností a svým přístupem a činnostmi připravuje děti pro vstup do běžného života.

Důsledně je sledována kvalifikovanost pedagogického sboru a další vzdělávání pracovníků podporující jejich osobnostní růst.

Ředitelka pokračuje v rozvoji materiálně technických podmínek. Upozorňuje zřizovatele na nutnost rekonstrukce zařízení.

Vzdělávací a výchovné činnosti se přizpůsobují nové věkové skladbě dětí.

Získáváním dalších finančních zdrojů jsou realizovány nadstandardní akce pro děti.

Doporučení k dalšímu rozvoji DD

Dále se pokoušet o rekonstrukci DD vzhledem k zajištění efektivních podmínek pro život rodinných skupin.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydalo MŠMT čj.: 17 480/06-21 ze dne a s účinností od 13. 7. 2006 (den zahájení činnosti)
2. Zřizovací listina vydal Středočeský kraj čj.: OŠMS/5905/2001 ze dne 30. 11. 2009 včetně Dodatku č. 1 až 4 (doplňková činnost – hostinská činnost)
3. Jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace Dětský domov a Školní jídelna, Benešov, Racek 1 s účinností od 1. srpna 2012 na dobu určitou do 31. července 2018 (na základě konkursu konaného dne 6. 6. 2012)
4. Školní vzdělávací program DD ze dne 1. 9. 2013
5. Výroční zpráva 2014/2015
6. Vnitřní řád ze dne 1. 1. 2015
7. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti 2015/2016

8. Organizační řád 1. 1. 2015
9. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti – září 2015
10. Kniha denní evidence 2014, 2015
11. Programy rozvoje osobnosti-všech dětí
12. Kniha úředních návštěv zařízení (sledované období 2013-2015)
13. Kniha ostatních návštěv zařízení (sledované období 2013-2015)
14. Matrika – seznamy dětí, spisy dětí
15. Spisy zaměstnanců – doklady o dosaženém vzdělání, psychická způsobilost, bezúhonnost, DVPP
16. Jednací protokol
17. Záznamy z porad vychovatelů 2014, 2015
18. Minimální preventivní program na rok 2015/2016
19. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu k 31. 10. 2014
20. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01 podle stavu k 31. 10. 2014
21. Závazné ukazatele rozpočtu za rok 2012, 2013 a 2014
22. Finanční vypořádání dotací z MŠMT transferem v roce 2012, 2013, 2014
23. Náklady a výnosy za rok 2014
24. Zpráva o hospodaření za rok 2013 a 2014
25. Kniha úrazů (sledované roky 2013-2015)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 22 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

PaedDr. Dana Rozkovicová, školní inspektorka

Rozkovicová v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Borůvková v. r.

V Liberci dne 14. 10. 2015

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Urbanová, ředitelka

Urbanová v. r.

V Racku dne 3. 11. 2015